

které jsou zjevné z veřejné knihy, ze zájemních a z jiných exekučních spisů jako podle práva platné a k uspokojení způsobilé. Musil se tedy soud první stolice, když stěžovatelčiným odporem bylo uplatněno, že poplatek podle § 72 cís. pat. ze dne 9. února 1850, čís. 50 ř. zák. uplynutím tří let ode dne splatnosti, zřejmé z platebního příkazu, pozbyl výsadního práva, obíratí nejen otázkou, není-li z pramenů v § 210 ex. ř. uvedených zřejmo, že tvrzené promlčení bylo přerušeno, musil zkoumati z úřední povinnosti, zdali podle § 14 výnosu minist. financí ze dne 3. května 1850, čís. 181 ř. z. a čl. III. uvoz. zák. k ex. řádu nenastalo přerušení promlčení výsadního práva použitím zákonitých prostředků k vydobytí poplatků, za něž jest považovati vnucené zřízení práva zastavního, vnucenou správu, v níž jest řádně pokračováno, a to i administrativní vnucenou správu, byla-li poznamenána v pozemkové knize, a vnucenou dražbu nemovitosti zavazené věcně za poplatek. Podle vyšetření soudů nižších stolic byl platební rozkaz, v němž jest uvedeno výslovně, že poplatek má býti zapraven ve třiceti dnech, počínaje dnem doručení platebního rozkazu, doručen súčasně straně dne 12. září 1924; nastala tedy jeho splatnost dne 12. října 1924, tím dnem počalo se promlčení. Finanční prokuratura předložila usnesení soudu první stolice ze dne 8. října 1927, kterým byla československému státu povolena k vydobytí poplatku 49.700 Kč s přísl. exekuce vnucenou správou nemovitostí zapsaných ve vložkách čís. 169 a 797 pozemkové knihy pro katastrální obec L. a byla tato vnucená správa podle knihovního výpisu C pol. 95 na nemovitostech v uvedených vložkách poznamenána. Správně tedy rozpoznal rekursní soud, že dne 8. října 1927 nastalo přerušení promlčení výsadního práva pro řečenou pohledávku, které by se jinak bylo dokonalo dne 12. října 1927. Okolnost, uplatněná stěžovatelkou teprve v dovolacím rekursu, že podle spisů vnucená správa byla dne 20. listopadu 1927 pro bezvýslednost podle § 129 druhý odstavec ex. řádu zrušena, neušla pozornosti nejvyššího soudu, jenž jí však nepřikládá význam, poněvadž se toto zrušení nestalo z vůle vymáhajícího věřitele, že by nebyl chtěl pokračovati řádně ve vnucené správě, nýbrž ke zrušení došlo z důvodu ležícího mimo vůli vymáhajícího věřitele, ode dne zrušení vnucené správy pak neuplynula ještě tři léta.

Čís. 8788.

Není zákonného předpokladu pro udělení nebo ponechání práva chudých, zkrátala-li by se nutnými útratami toliko stavu přiměřená, slušná nebo dostatečná výživa.

(Rozh. ze dne 14. března 1929, R II 74/29.)

K návrhu právního zástupce vyslovil soud první stolice zánik práva chudých, povoleného žalobci usnesením ze dne 29. ledna 1926. Rekursní soud zamítl návrh právního zástupce.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Jde o to, zdali v majetkových poměrech žalobce, jemuž bylo usnesením soudu ze dne 29. ledna 1926 povoleno právo chudých, nastaly změny, jimiž byly dodatečně odstraněny podmínky, za nichž právo chudých původně bylo propůjčeno (§ 68 c. ř. s.). Podle § 63 c. ř. s. a § 15 min. nař. ze dne 21. prosince 1915, čís. 380 ř. zák., má nárok na povolení práva chudých jen ten, kdo bez zkrácení nuzné výživy, již potřebuje pro sebe a svou rodinu, není s to, by hradil náklady na vedení rozepře. Soudu náleží, jak praví řečené ministerské nařízení, by samostatně a přesně zkoumal, zda je tu zákonný předpoklad pro udělení práva chudých. Zákonného předpokladu tu není, zkrátila-li by se nutným nákladem na útratách toliko stavu přiměřená, slušná nebo dostatečná výživa. Podle toho lze mluvit o zkrácení nuzné výživy jen tehdy, byly-li by ztenčeny prostředky, jimiž nutno uhrazovati nezbytné potřeby životní. Posuzuje-li se případ, o nějž jde, s těchto hledisk, nelze souhlasit s názorem rekursního soudu, jenž zamítl návrh zástupce chudých, by bylo oduznáno právo chudých udělené žalobci. Je pravda, že žalobce složil vyjevovací přísahu dne 14. června 1928 a že podle protokolu o tom nemá žádného příjmu a žádného majetku. Avšak nelze přehlédnouti, co praví sama manželka žalobcova. Podle jejího udání jest jediným zdrojem příjmů, z nichž žije ona i žalobce, výdělek z odprodeje výrobků vyrobených jejími stroji v závodě Karla H-a. Dozor nad stroji, jakož i odprodej sám obstarává žalobce. Z toho jest zřejmým, že, nebylo-li by tu této činnosti žalobcovy, nebylo by tu ani zdroje příjmů pro manželku žalobcovu, neboť tato nerozumí, jak sama praví, ani strojům, ani obchodu s výrobky. Nelze proto tvrditi, že žalobce nemá výdělku. Má jej, třeba zakrytě. Vždyť na 70% zisku, které, jak udává Karel H., obdrží podle dohody žalobcova manželka ze závodu M., jest súčasťně žalobce převážně svou činností. Není proto správným úsudek rekursního soudu, že náklady spojené s udržováním bytu a vedením domácnosti nehradí žalobce. Stačí-li tyto příjmy, jak zjišťuje zpráva městského policejního úřadu, k udržování nákladnější domácnosti žalobcovy, nelze mluvit o zkrácení jeho nuzné výživy, ukládá-li se mu za povinnost, by uhradil náklady na vedení sporu tím, že se prohlašuje za zaniklé právo chudých jemu dříve udělené. Výrok ten jest odůvodněn, ježto podle toho, co bylo shora řečeno, nastala v majetkových poměrech žalobcových změna, již má na mysli ustanovení § 63 c. ř. s.

Čís. 8789.

Kdo jest zmocněn sjednati za jiného smlouvy jistého druhu vůbec (správce kinematografu), jest zásadně oprávněn k ujednání vedlejších úmluv, jež s oněmi podle povahy věci anebo zpravidla bývají spojeny. Spadá sem najmě úmluva o příslušnosti soudu (§ 104 j. n.). O zmocnění k úmluvě o příslušnosti soudu netřeba podati průkaz již v žalobě.

(Rozh. ze dne 14. března 1929, R II 77/29.)